

6. ZDRAVOTNÍ PÉČE O CIZINCE

Data o cizincích, uvedená v této kapitole, jsou získána z Národních zdravotních registrů (Národního registru hospitalizovaných, Národního registru reprodukčního zdraví), informačního systému orgánů ochrany veřejného zdraví (Registru tuberkulózy) a z výkazů o čerpání zdravotní péče cizinci, která jsou v rámci Národního zdravotnického informačního systému (NZIS) zpracována v Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR). Uvedené údaje za zdravotnictví dávají pouze neucelenou informaci o čerpání zdravotní péče cizinci a o jejich zdravotním stavu v ČR.

Dalším možným zdrojem dat jsou informace uvedené na internetových stránkách ÚZIS ČR na adrese: <http://www.uzis.cz>.

Centrum mezistátních úhrad (CMÚ) zveřejňuje data o čerpání zdravotní péče cizinci – občany EU/EHS a Švýcarska a cizinci ze států, se kterými je uzavřena smlouva o sociálním zabezpečení zahrnující i oblast zdravotního pojištění a poskytování zdravotní péče, a data o vynaložených nákladech za tuto zdravotní péči. Je však potřeba zdůraznit, že CMÚ používá jiné definice než zákon o pobytu cizinců. Více informací na www.cmu.cz.

Metodické poznámky k tabulkám

Tabulky 6-1a. (6-1b.) a 6-2a. (6-2b.) Čerpání zdravotní péče cizinci

Údaje o čerpání zdravotní péče cizinci se sledují na ročním výkazu V (MZ) 1-01, který vyplňují pouze nemocnice. Jde o cizince, kteří hradí zdravotní péči ze smluvního zdravotního pojištění, pojištění uzavřeného v zahraničí, hotově nebo je zdravotní péče hrazena státními orgány (Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti, krajskými úřady apod.). Zároveň jsou v počtu cizinců uvedeni i žadatelé o azyl, kteří jsou ubytováni v azylových zařízeních a za které je zdravotní péče hrazena Ministerstvem vnitra

Ve výkazu nejsou uvedeni cizinci, kteří čerpají zdravotní péči z veřejného zdravotního pojištění.

V publikaci „Cizinci v ČR“ je od roku 2011 uváděna přehledná tabulka, která se týká čerpání zdravotní péče cizinci podle krajů, v členění dle osob (tabulka 6-1b.) resp. dle výše nákladů (tabulka 6-2b.).

V roce 2016 vyhledalo lékařskou péči v nemocnicích všech rezortů v České republice celkem 118 395 cizinců, z tohoto počtu bylo 64 091 osob ze zemí Evropské unie. Tyto počty jsou opět vyšší než v předešlých letech. Z pohledu územního rozložení bylo nejvíce cizinců ošetřeno v nemocnicích v Hl. m. Praha, a to 54 612 osob. Na dalších místech v počtu ošetřených cizinců jsou kraje Jihomoravský (14 005), Karlovarský (8 049), Plzeňský (7 030) a Středočeský (6 146).

Nejčastěji ošetřovanými cizinci v ČR v roce 2016 byli občané Slovenské republiky, kterých bylo 28 332. Dále následují Ukrajinci (13 049), Rusové (10 197), Němci (9 493) a Vietnamci (5 673).

Zdravotní péče poskytnutá cizincům v nemocnicích ČR si v roce 2016 vyžádala náklady celkem 2 242 903 tis. Kč, z toho 42,1 % (945 209 tis. Kč) představovaly náklady na pacienty z EU. Nejvyšší náklady byly vynaloženy na občany Ukrajiny (512 418 tis. Kč), dále Slovenka (456 237 tis. Kč) a Ruska (304 673 tis. Kč). Nezaplaceno po lhůtě splatnosti za zdravotní péči poskytnutou cizincům zůstávalo k 31. 12. 2016 celkem 31 mil. Kč, což představuje 1,4 % celkových nákladů na zdravotní péči o cizince v nemocnicích. Za cizince ze zemí EU nebylo ve lhůtě splatnosti uhrazeno 16 mil. Kč.

Tabulky 6-3. a 6-4. Potraty cizinek

Všechny druhy potratů provedené ve zdravotnických zařízeních ČR podléhají hlášení „Žádost o umělé přerušování těhotenství (UPT), hlášení potratu a mimoděložního těhotenství“. Toto hlášení

se vyplňuje též za cizinky s trvalým a dlouhodobým pobytem na území ČR. Cizinky s přechodným pobytem a turistiky se nesledují.

V roce 2016 bylo v České republice evidováno 1 773 potratů cizinek, což znamená opět pokles proti předchozímu roku, a to o 7,7 p. b.. Z toho připadlo 1 091 (61,5 %) na umělá přerušení těhotenství (UPT), z nichž 16,5 % bylo provedeno ze zdravotních důvodů. Miniinterrupce tvořily 69,9 % všech UPT, kdy proti loňskému roku došlo opět k jejich poklesu, a to o 14,7 p. b. (894 v roce 2015 a 763 v roce 2016).

Od roku 2002 docházelo k postupnému poklesu celkového počtu potratů cizinek (z 2 751 v roce 2002 na 2 238 v roce 2005). Od roku 2006 byl zaznamenán růst počtu potratů až do roku 2008. Od roku 2009 dochází, po třech letech růstu, ke kontinuálnímu poklesu počtu potratů cizinek v ČR. Hodnocení údajů podle jednotlivých krajů je ovlivněno největším soustředěním cizinců v Hl. m. Praha a Středočeském kraji, kde je nejvyšší podíl potratů z celé ČR.

Tabulka 6-5. Nově hlášená onemocnění TBC v ČR podle země narození nemocného

Tabulka se týká počtu nově hlášených onemocnění tuberkulózou (TBC) v ČR podle země narození nemocného, nemusí jít o cizince.

V roce 2016 bylo celkem nově hlášeno 517 případů onemocnění TBC, tj. stejně jako v roce 2015. Znamená to, že původně rostoucí trend počtu nově hlášených onemocnění TBC se přerušil. Zatímco počet onemocnění TBC u českých občanů meziročně poklesl, zvýšil se počet případů TBC u cizinců, a to absolutně o 41 případů, přičemž se jejich podíl na celkovém počtu onemocnění TBC zvýšil z 21,3 % na 29,2 %.

Nejvyšší počet nově hlášených onemocnění TBC v ČR připadl v roce 2016 na občany Ukrajiny (41 případů), Slovenska (21), Rumunska (21) a Vietnamu (21).

* * * * *

Kapitola 6 o zdravotní péči o cizince v České republice je publikována od roku 2010 v užším rozsahu ve srovnání s rozsahem předchozích let. Jedná se vypuštění původní první tabulky 6-1. Smluvní zdravotní pojištění cizinců a o rozsah současných tabulek (6-1. a 6-2.) Čerpání zdravotní péče cizinci. Další změnou v letošní publikaci je vypuštění tabulky týkající se cizinců hospitalizovaných v nemocnicích (původně tab. 6-3.). Vzhledem ke změnám v nemocničních informačních systémech je v současnosti nezbytná validace způsobu vykazování péče o cizince v nemocnicích ČR.

Data jsou uvedena za zdravotnictví celkem. Do roku 2002 (včetně) byla data v tabulkách publikována pouze za resort zdravotnictví.